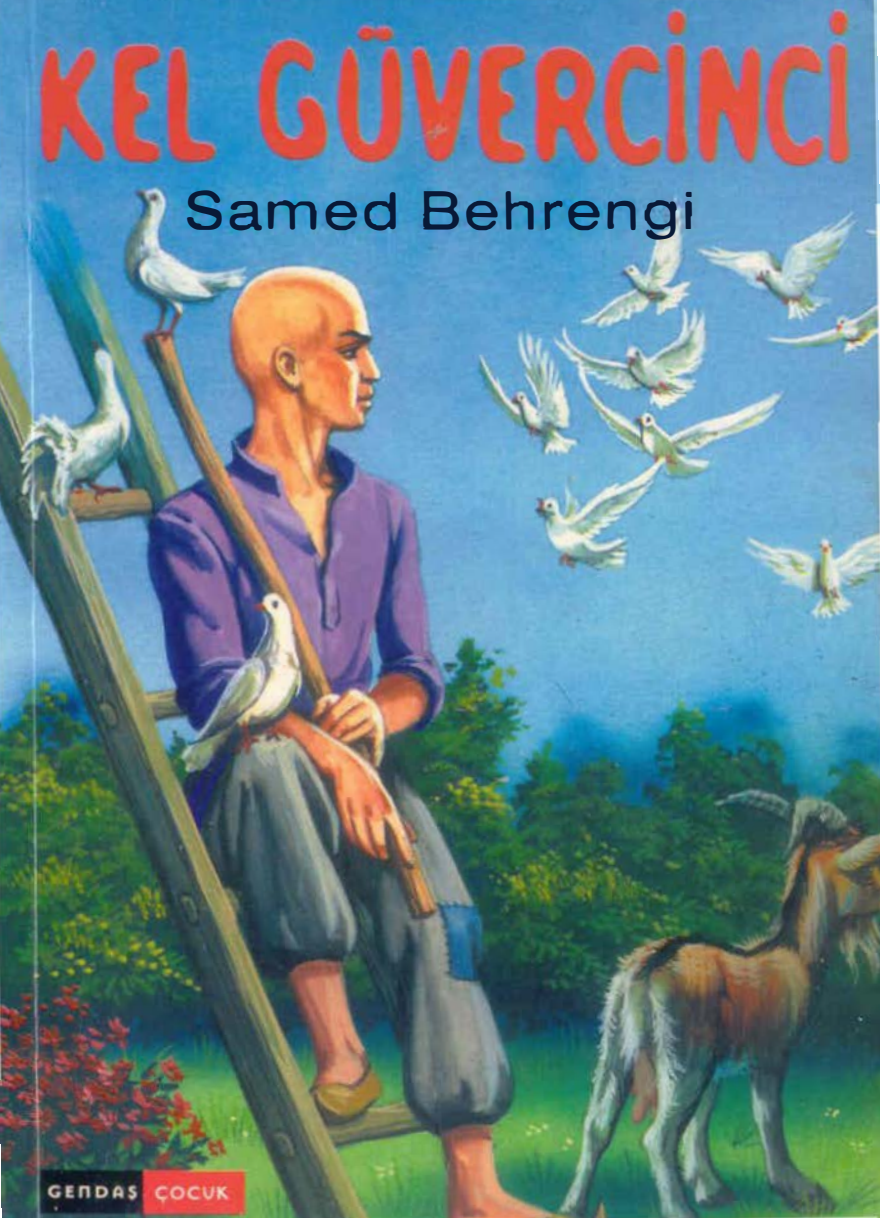
KEL GÜVERCİNCİ

Samed Behrengi

GENDAŞ ÇOCUK

KEL GÜVERCİNCİ

Baskı: Yeni Büyük Dağıtım Matbaası- İSTANBUL
Dizgi: Erdem Dizgi - Tel: 511 65 98 - 526 37 96

GENDAŞ
Çatalçeşme Sok. No: 19
Cağaloğlu - İSTANBUL

Tel: 527 10 20 - 520 82 12

behrengi

KEL GÜVERCİNCİ

Türkçesi
İLDENİZ KURTULAN

Kapak ve Resimleyen:
HAMİD MİRGHANBARİ

Samed **BEHRENGİ** Üzerine

1939 yılında İran Azerbaycan'ı Tebriz kentinde yoksul bir işçi ailesinde doğdu Samed Behrengi. Tebriz'de öğretmen okulunu bitirdi. Tüm Azerbaycan'ın kırsal alanını adım adım dolaştı. Köylerinde öğretmenlik yaparken halkının sorunlarını inceledi.

İran'ın karanlık saltanat döneminin baskısı altında devrimci savaşını toplumsal içerikli yapıtlarıyla sürdürdü.

İki yüzyılı aşkın bir süreden beri kültürel ve sosyo-ekonomik sömürü tutsağı bulunan Azeri insanının dil özgürlüğü umudunu işledi. Bu dili çok güzel kullanabildiği halde geniş bir topluma seslenebilmek için Farsça yazdı. Titiz bir sorumluluk altında, ve kendisine yol gösteren diyalektik yöntemini unutmadan...

Sonra hiç beklenmedik bir anda Aras Çayı'nda ölü bulundu. Onu bilerler öldürülmüş olduğunu kabul ederler. Mezarı Tebriz'dedir. Taşında 31 Ağustos 1968 yazar...

Kel bir oğlan varmış geçmiş zamanlarda... Yaşlı anasıyla birlikte küçük bir kulübede yaşarmış.

Kulübesinin küçük bahçesinde bir dut ağacı, altında sakalını sallayarak otlayan, geviş getiren, toprağı tırnağıyla hep eşeleyen, zaman zaman meleyen kara bir keçisi varmış.

Kulübe kıbleye bakan küçük pencereli, tek gözlü bir odaymış sadece. Orta yerinde bir tandır, yanda sedir, tavanında tozu dumanı çeken ve odayı aydınlatan bir bacası varmış.

Penceresinde cam yerine kâğıt

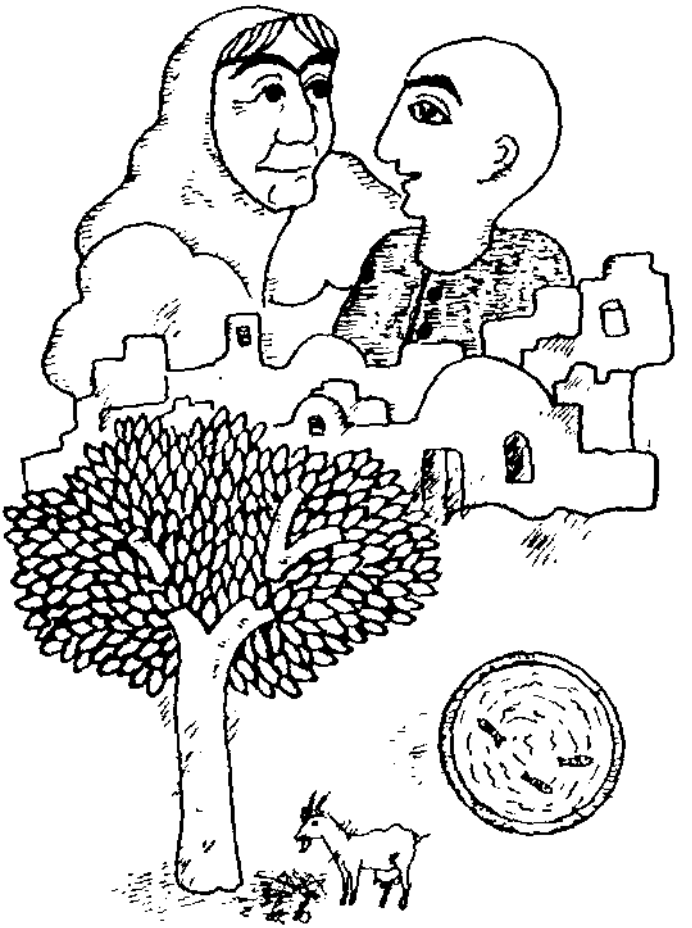
kaplıymış. Duvarları samanlı balçık sıvalıymış. Çepeçevre raflar diziliymiş odada. Keloğlan sabahları erken kalkar, çöle çıkar, çalı çırpı diken ve ot toplar, yüklenir eve getirirmiş. Keçisini doyurur, kışın satmak ya da keçisine yedirmek için arta kalanı da dama kal-dırırmış.

Öğleden sonraları kuşlarıyla oynarmış. On- on beş güvercini varmış. Usta güvercinciymiş Keloğlan. Bir güzelde ıslık çalarmış.

Yaşlı anası sabahtan akşama dek çıkrığın başında yün eğirir durur, böylece geçinip giderlermiş.

Padişahın sarayı evlerinin karşısındaymış. Öyle görkemli bir yapıymış ki saray, görenleri hayran bırakırmış.

Öykü bu ya, padişahın kızı Keloğlan'a kaptırmış gönlünü. Kel damda güvercin uçurduğunda, o da nedimelerini yanına alır, balkona çıkar, uçuşan kuşları seyreder, ıslık ezgilerini dinlermiş. Kimi zaman da gülümseyerek sevgi ve hayranlığını anlatmaya çalışırmış Keloğlan'a. Gelgelelim

keloğlan yüz vermezmiş, görmezlikten gelirmiş. O da sevdalıymış padişah kızına ama duygularını açığa vurmazmış. Neden derseniz koca padişah, kızını yaşlı anası, on- on beş güvercini ve bir keçiden başka hiçbir şeyi olmayan cıbıldak bir kele verecek değil ya...

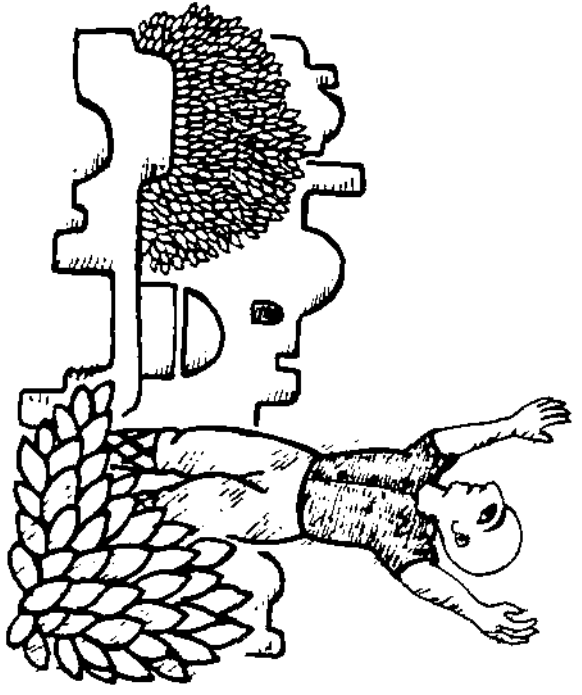
Gelgelelim padişah kızı duygularını sezdirmek için çırpınır dururmuş.

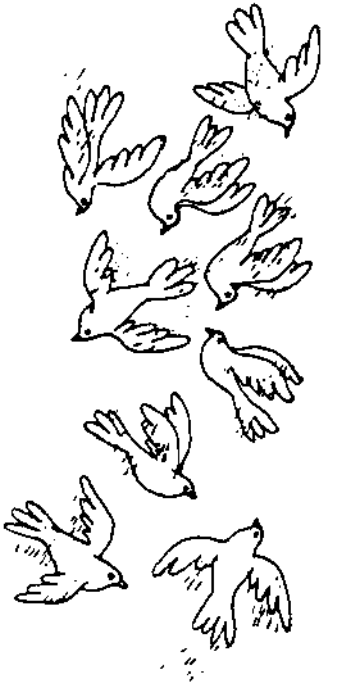
Nitekim bir gün bir koyun yüreğini delik deşik edip penceresinden sarkıtmış... Belki derdini anlar diye. Yine görmezlikten gelmiş Keloğlan.

Tüm boş zamanı, damda çalı çırpı yığınının yanında güvercinlerini uçuran Kel'in ıslık çalmak, bir de anasının çevirdiği çıkrığın sesine kulak kabartmakla geçermiş. Bizimki farkında değilmiş ama sonunda kız kara sevda yüzünden yataklara düşmüş, balkona çıkmaz, Keloğlan'ı görmez olmuş.

Padişah bütün hekimleri kızının başına toplamışsa da hiçbiri sağlığına kavuşturamamış kızı.

Öykü buraya gelince, öykücüler genellikle:

"Padişah kızı gönlünün derdini kimseye açmamış," derler. Korkudan ya da gelenek görenek bağnazlığından olacak, Oysa ben derim ki:

"Kız babasına derdini apaçık anlatmış."

Evet, padişahı görecektiniz kızının bir kel güvercinciye sevdalandığını duyduğunda ne denli kızdığını.

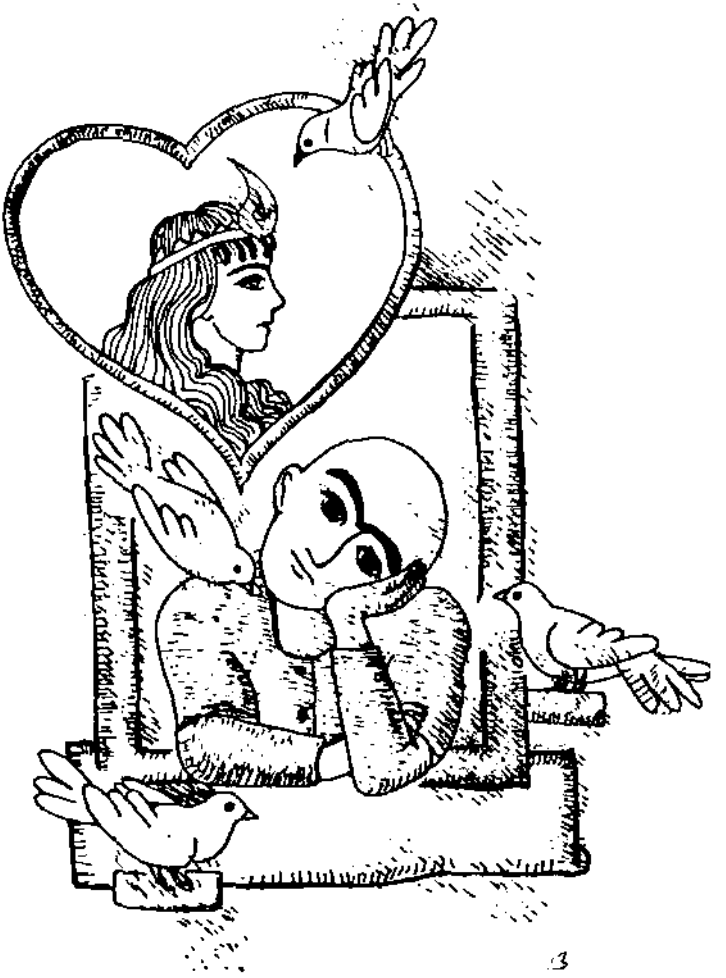
Ağzı köpüre köpüre:

"Bir daha bu pis hergelenin adını ağzına alırsan seni bu ülkeden kovarım. Sevdalanacak başka birini bulamadın mı? Seni vezirin oğluna vereceğim, işte o kadar!.." diye bağırmış.

Susmuş kızcağız. Padişahsa önlem almayı düşünmüş, hemen tahtına kurulmuş ve vezirine:

"Vezir, hemen Kel'in güvercinlerinin başı uçurula. Kel'in dama çıkması da yasaklana!" demiş.

Vezir birkaç zorba adamını Kel'in evine göndermiş. O sırada güvercinlerine yem vermekteymiş Kel. Zorbalar güvercinlere

saldırıp hepsinin başlarını uçurmuşlar, Kel'i de öyle bir dayaktan geçirmişler ki ölüler gibi yere serilmiş kalmış. Bununla da yetinmeyip yaşlı kadının çıkrığının bacağını kırmış, pencerenin kâğıtlarını yırtmışlar.

Keloğlan tam bir hafta yerinden kımıldayamamış. Kulübesinde yatarken in-

leyip durmuş acısından. Yaşlı ana, yavrusunun yanı başında bir yandan yaralarına merhem sürer, öte yandan ilenirmiş.

Bir hafta yattıktan sonra ayağa kalkan Keloğlan hava almak için avludaki dut ağacının altına gelmiş. Öldürülen güvercinlerini nereye gömeceğini acı acı düşünürken başının üstünde bir konuşma duymuş, bakınca dut ağacının dalına konan iki güvercinin konuştuklarını görmüş.

Güvercinlerden biri:

"Sen şu oğlanı tanıyor musun?" demiş. Öteki:

"Yoo tanımıyorum." demiş.

Birincisi anlatmış:

"İşte padişahın kızının sevdalandığı ve sevdasından yataklara düştüğü oğlan bu. Padişah veziriyle zorba adamlarını göndermiş. Adamlar kuşları öldürmüş. Kendisini de öldüresiye dövmüşler. Şimdi zavallı çocuk, canı kadar sevdiği güvercinlerini gömecek bir yer aranır durur."

"Neden gömüyor güvercinlerini?"

"Gömmesin de ne yapsın?"

"Bak şimdi biz bu daldan havalanınca dört yaprak yere düşecek. Bu yaprakları keçisine yedirirse, sonra keçiyi sağıp sütünü güvercinlerin başına ve boyunlarına sürerse,

dirilir güvercinler, üstelik başka güvercinlerin yapamayacağı gizemli işler becerirler."

Birinci güvercin:

"Keşke konuştuklarımızı duysa şu oğlan," demiş.

Sonra ikisi de havalanıp gitmişler.

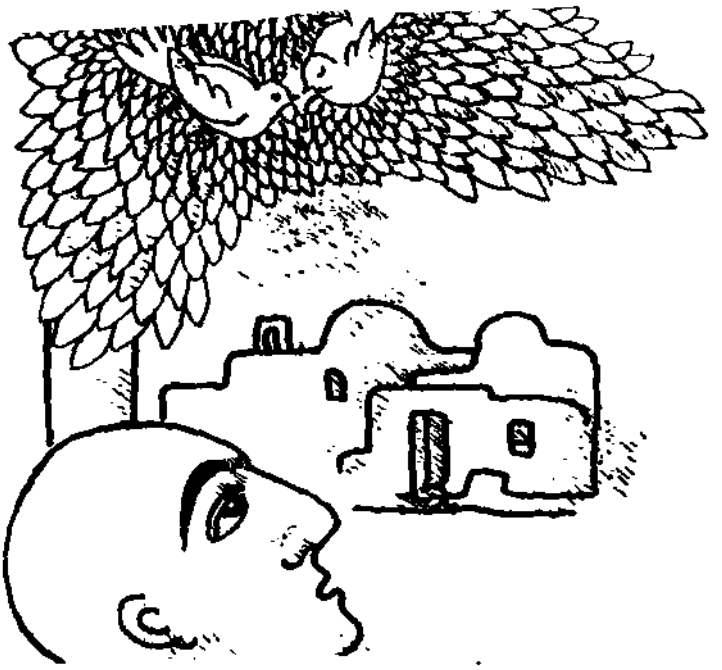
Dört yaprak kondukları daldan ayrılıp yere süzülmüş. Keloğlan havada kapmış onları ve keçisine yedirmiş. Keçinin memeleri sütle dolmuş. Kel bir tas getirmiş, keçiyi sağmış ve sütünü ölü kuşların başlarına, boyunlarına sürmüş. Güvercinler canlanmış. Kanat çırparak çevresini sarmışlar.

Yaşlı ana kuşların kanat çırpma sesine dışarı çıkmış. Keloğlan'dan olup biteni duyunca:

"Yavrum," demiş, "vazgeç şu kuşçuluktan. Bir daha dama çıkarsan padişah öldürtür seni."

Keloğlan:

"Anacığım," demiş. "Bunlar artık eski

güvercinlere benzemezler. İnanmazsan gel de gör."

Keloğlan dönmüş güvercinlere:

"Benim güzel güvercinlerim, haydi gösterin kendinizi. Hem beni sevindirin hem de anamı inandırın."

Güvercinler halkalaşıp fısıldaşmış, sonunda ansızın havalanıp uçmuşlar.

Keloğlan'ın anası şaşırıp kalmış bu işe. Bir süre geçmiş ama güvercinlerden bir haber çıkmamış.

Yaşlı kadın:

"Yaa, güvendiğin güzel güvercinler bunlar mıydı?" demiş.

Daha sözünü bitirmeden güvercinler görünmüş gökyüzünde. Bir keçe külah taşıyorlarmış yanlarında. Getirip Keloğlan'a vermişler külahı.

Anası alaya almış onu:

"Amma da değerli bir armağanmış getirdikleri... Giy bakalım başına uyacak mı?

Kel giymiş külahı başına:

"Anacığım, bak bakalım yakıştı mı?" demiş.

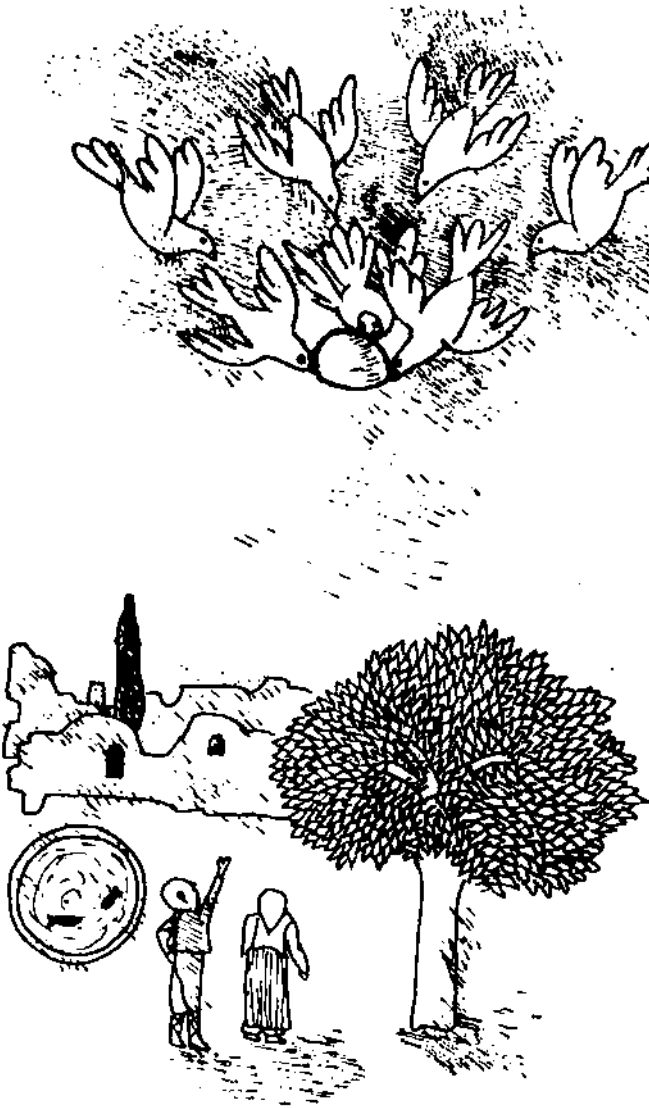
Yaşlı kadın:

"Aaa..." demiş şaşırarak. "Nerdesin oğlum?"

"Buradayım anacığım...

"Çıkar şu külahı başından..."

Keloğlan çıkarmış külahı başından anasına vermiş. Anası da giymiş külahı.

Bu kez oğlan şaşırmış:

"Nerdesin ana?" diye bağırmış.

Yaşlı kadın sesini çıkarmamış. Keloğlan sağına soluna bakmış şaşkınlıkla. Birden çıkrığın sesini işitmiş. Koşmuş odaya, bir de ne görsün! Çıkrık kendi kendine dönüp yün eğirmiyor mu?" O zaman keçe külahın gizemini kavramış.

"Anladık, anladık," demiş anasına. "Uzatma. Ver şu külahı gidip azıcık yiyecek bulayım, açlıktan neredeyse öleceğim."

Anası:

"Olur ama,"demiş "haram mala el uzatmayacağına and içersen veririm külahı."

Keloğlan:

"Olur," demiş. "And içerim ki harama el sürmeyeceğim."

Yaşlı kadın vermiş, oğlu giymiş başına külahı, dışarı çıkmış.

Birkaç mahalle ötede kumaş yapımevi sahibi Hacı Ali'nin konağı varmış. Hacı

Ali'nin birkaç yapım evi, yüzlerce işçisi, uşağı, hizmetçisi varmış.

Keloğlan yürürken kendini sınamış.

"Peki Kel'im, bir düşün bakalım, şu Hacı Ali'nin malı sana helal mi haram mı?"

"Bunca parayı nerden bulduğuna bağlı."

"Yapımevlerinden!"

"Çalışarak mı?"

"Yoo, o parmağını bile kıpırdatmaz, yalnız kazancı toplar, yan gelip yatar, keyfine bakar."

"Peki kim çalışıp kazancı sağlar? Ha? Kel'ciğim saksmı çalıştır? Doğru yanıtla, işçiler çalışmazsa yapımevinin durumu ne olur.?"

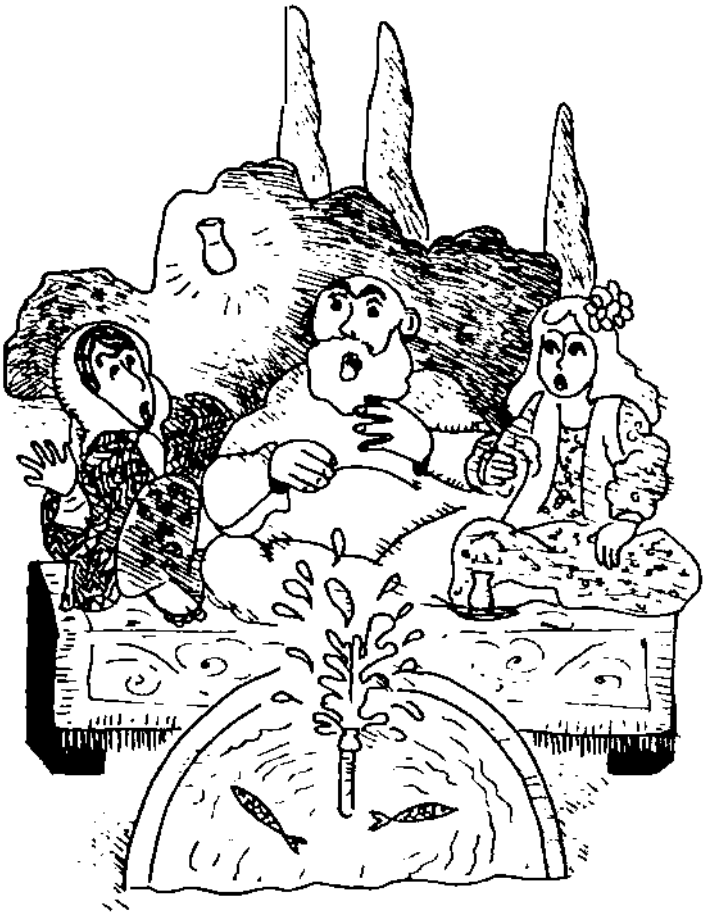
Yanıt:

"Kapanır!"

Soru:

"O durumda yine kazanç sağlanır mı?"

Yanıt:

"Değil elbet..."

Sonuç:

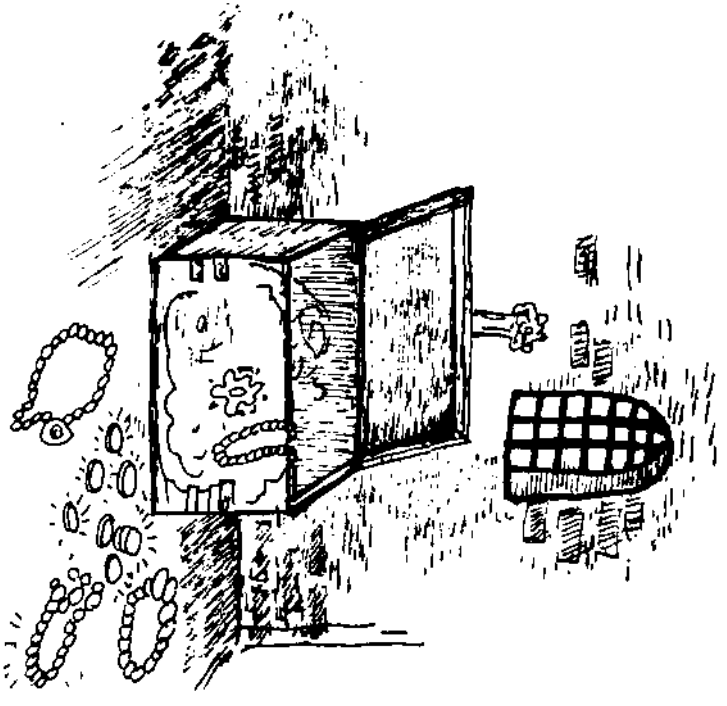
"Gereği düşünüldü. Soru ve yanıtlardan elde ettiğimiz sonuca bakılırsa, işçiler çalışır, kazanç Hacı'nın cebine akar, Hacı onlara azıcık bir ücret verir. Öyleyse Hacı'nın malı mülkü kendinin değildir, bana da helaldir!"

Bu yargıdan sonra başına keçe külahı gönül rahatlığıyla girmiş Hacı Ali'nin konağına.

Bir sürü uşak ve hizmetçi dış avluda geziniyorlarmış. Kel aralarından sıyrılmış, kimse farkına varmamış.

İç avluda Hacı Ali karılarıyla havuz kenarındaki kerevete kurulmuş, akşam kahvaltısı yapıyorlarmış. Türlü türlü yiyeceklerle donanmış sofrada çay içiyorlarmış, bal, kaymak, peksimetle...

Keloğlan'ın ağzı sulanmış. Gidip kocaman bir lokma almış kendine. Hacı Ali sofradan bal ve kaymağın yarısının yok olduğunu görünce hemen dua okumaya, besmele ve tespih çekmeye başlamış.

Kel, Hacı'nın da çayını önünden alıp dikmiş kafasına.

Bu kez karıları ve Hacı Ali çığlık atmışlar korkularından, herşeyi olduğu gibi bırakıp odalarına kaçmışlar.

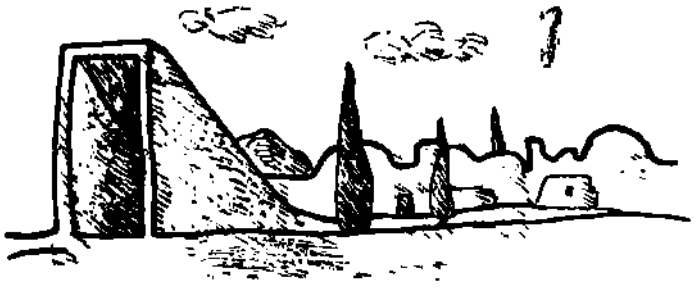
Fırsat bu fırsat Keloğlan sofradaki tüm bal ve kaymağı mideye indirmiş, üstüne de birkaç bardak çay içmiş. Sonra da odaları dolaşmaya başlamış. Odalar öyle değerli eşyalarla doluymuş ki, şaşırmış kalmış Keloğlan... Altın ve gümüş şamdanlar, altın işlemeli perdeler, boy boy halılar, seccadeler, say sayabildiğin kadar... Bir sürü gümüş kaplar, kristaller ve çok çok başka şeyler...

Keloğlan beğendiğini ve ceplerine sığabileni almış... Sonunda Hacı'nın kasasının anahtarını da bulup kasayı açmış, alabildiği kadar para almış, çıkmış evden... Bu yetmiyormuş gibi birkaç varlıklının evini de soymuş. Gece yarısı geçtikten sonra evinin yolunu tutmuş.

Elde ettiği paranın azını kendine ayırıp üstünü yol boyunca yoksullara dağıtmış.

Yoksulun kapısını çalıyor, kapıyı açana:

"Al şu altını, şu iki bin tümeni...(*) Çocuklarına harcarsın. Bu da senin payın... Kimseye de birşey söyleme," diyormuş.

Kapıyı açan sesin nereden geldiğini bilmeden bir avuç altın, bir tomar para buluyormuş ayağının dibinde.

(*) İran para birimi

Keloğlan o gece çok geç dönmüş eve. Anasını uykulu gözlerle çıkrığın önünde bekler bulmuş.

Güvercinler kulübenin içinde, şurada burada başları kanatlarının altında tünemiş kestiriyorlarmış.

Keloğlan sessizce kulübeye girmiş, oturmuş anasının yanına, külahı çıkarınca anası görmüş onu, çok sevinmiş:

"A benim canım oğlum," demiş, "Nerelerdeydin bu zamana kadar?"

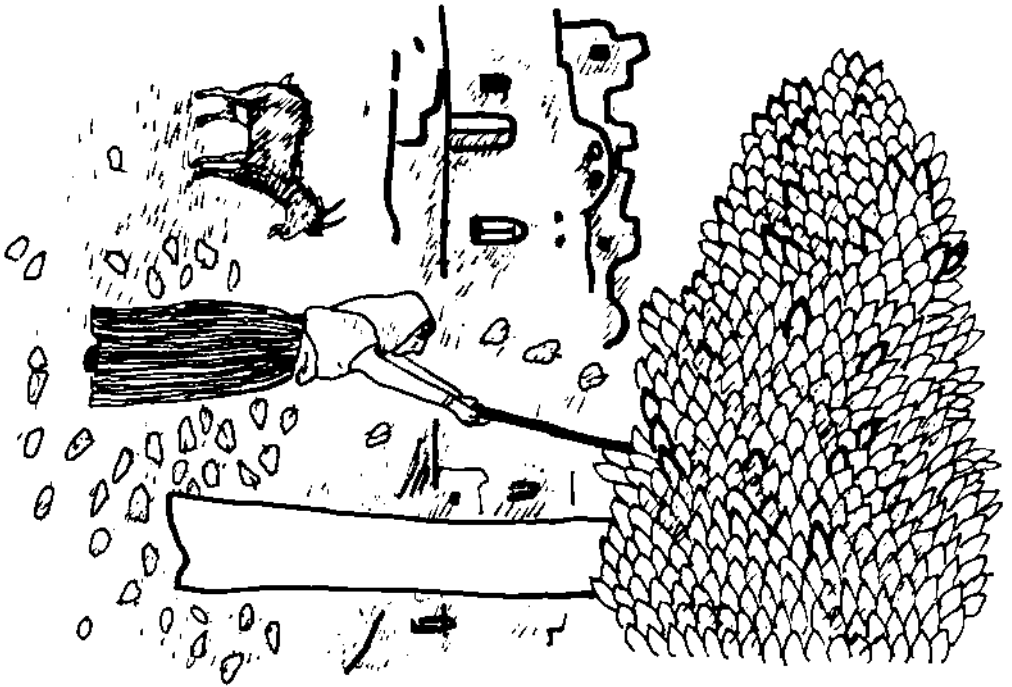
Kel:

"Kumaşçı Hacı Ali'nin köşkünde." demiş. "Emekçilerden çaldıklarını geri aldım. Gerçek sahiplerine dağıttım.

Doğru söze ne denir ... ses etmeden, yaşlı kadın oğluna bulgur çorbası getirmeye kalkmış.

Kel:

"Öyle çok bal ve kaymak yedim ki, bütün bir hafta hiç yemesem acıkmam."

Ana tek başına yemiş akşam yemeğini. Biraz da keçi sütü içip yatmışlar.

Keloğlan yatmadan evdeki bulgurlar, kuşların önüne dökmüş ve onlara yedirmiş.

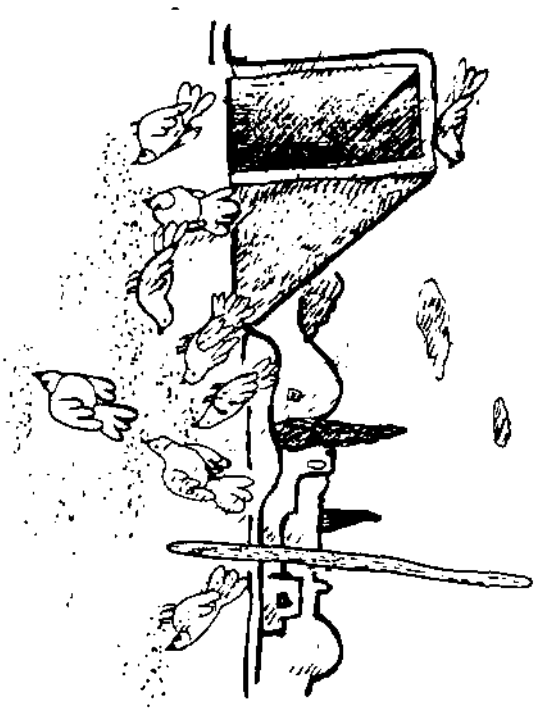
Ertesi sabah yine giymiş külahını başına. Bu kez dama çıkmış elinde ucuna bez bağlı kuşçu sopasıyla uçurmuş güvercinlerini, öttürmüş keyifle ıslığını...

Padişahın kızı, yattığı pencere kenarındaki hasta yatağından kulübenin damını aralıksız gözetlermiş. Bir de görmüş ki güvercinler uçuşuyor, ıslık sesi yeri göğü inletiyor ama Keloğlan'ın kendisi yok ortalarda... Yalnız havada oynaşan kuşçu sopası gözüne ilişmiş.

Vezirin adamları vezire, vezir de padişaha ulaştırmış bu haberi:

"Kel yeniden kuşçuluğa başlamış, aman kız duymasın yoksa hastalığı azar."

Padişah yine güvercinleri kesmesi için veziri görevlendirmiş. Bunu duyan kız; Kel'in anasına sırdaş nedimesini göndermiş ve ona:

"Padişah kızı Keloğlan'a kara sevdalıdır, Kel'inse yaşamı tehlikede, aman bir çare düşünün," diye haber salmış.

Öte yandan Hacı Ali ve öteki varlıklılar saraya gidip padişaha diretmişler:

"Canımıza okundu," demişler. "Dirliğimiz bozuldu, işte bu dar günde görtermelisin padişahlığını. Hemen göndereceksin askerlerini eşkiyaların üzerine. Çalınan mallarımızı buldurup bize verdirmelisin..."

Valıklılar padişaha görevlerini anımsata dursunlar, biz bakalım Kel'in evinde olup bitenlere...

Kel, başında gizemli külahı, damda güvercin uçuruyor, odada yaşlı ana çarşafını kuşanmış yün eğiriyor, bahçede keçi dut ağacından düşen dut yapraklarını yiyormuş.

Bir ara yaşlı kadın başını kaldırınca keçiyi karşısında görmüş, gözlerinin içine bakıyormuş keçi, sanki ona:

"Ne oturuyorsun?" diyesiymiş. "Kalk, Keloğlan da güvercinler de tehlikede. Hadi

bana dut yaprağı dök de yiyeyim, sonra ne yapacağını sana anlatayım."

Hemen fırlamış yerinden yaşlı kadın, ağacın dallarına sopayla vura vura yaprak döktürmüş. Keçi tıka basa yemiş yaprakları, şişmiş kamı. bu kez de:

"Sağol," dermişçesine yine dikmiş gözlerini yaşlı kadına. "Sen gir içeri şimdi, ben Keloğlan'la güvercinlere yardım ederim."

Yaşlı kadın hiçbirşey demeden içeri girmiş. Keçi merdivenlere tırmanarak çıkmış dama, yem yığınına ulaşınca yine yemeye başlamış.

Derken vezirin adamları girmiş içeri. Girmesine girmişler ama havada oynaşan kuşçu sopası, merdivene ayağını atmak isteyenin kafasına inip inip kalkıyormuş. Sonunda adamlar sopa yiye yiye pes etmişler, gerisin geri dönmüşler.

Padişah kızı olanları pencereden görünce bir sevinmiş bir sevinmiş, sormayın...

Padişah, Hacı Ali ve öteki varlıklılar, birarada oturup hangi yaman hırsızın, bir tek gecede bu kadar evi soyup, bunca mal ve parayı nasıl çaldığını tartışırlarken vezir girmiş içeri ve:

"Padişahım, garip şeyler oluyor," demiş.

"Kel ortalıkta yok, ama sopası kuş uçuruyor kendi kendine. Kimseyi güvercinlere yaklaştırmıyor."

Padişah kızgınlıkla:

"Yakalayın kel keratayı, buraya getirin," buyruğunu vermiş.

Vezir:

"Padişahım," demiş. "Arzettiğim gibi Kel ortalıkta yok. Kulübede anası tek başına, oğlunda nerelerde olduğundan haberi yok."

Yapımevci Hacı Ali:

"Padişahım," diye söze karışmış. "Her şey şu Kel'in başının altından çıkıyor. Sanırım bizleri soyan da odur."

Sonra sofrasından balın, kaymağın ve çayın nasıl kaybolduğunu anlatmış.

Bir başka varlıklı:

"Gözümün önünde karımın gerdanlığı boynundan yok oldu," demiş.

Bir başkası da:

"Ben de altın çerçeveli aynamızın raftaki yerinden havalanıp uçtuğunu gördüm. N'oluyor dememe kalmadan yok oldu gitti.

Hacı Ali haklı, bunlar hep Kel'in başının altından çıkıyor."

Köpürmüş padişah. Ordusunu harekete geçirmesini, kulübeyi kuşatmasını ve Kel'i ölü ya da diri bulup getirmesini buyurmuş.

Tam bu sırada padişahın kızı, sırdaş nedimesiyle söyleşiyormuş. Nedime yaşlı kadından haber getirmişmiş.

"Sultanım, anası Keloğlan'ın sağ olduğunu söyledi. Keyfine de diyecek yokmuş. Bu akşam onu size gönderecekmiş, baş başa konuşun diye."

Padişahın kızı şaşırmış:

"Keloğlan mı benim yanıma gelecek? Nasıl olur? Bunca gözcüyü nöbetçiyi nasıl aşar da gelir? Keşke gelebilse."

"Sultanım, kellerin bin bir hüneri olur. Hele biz bekleyelim geceyi. Kesinkes gelecek."

Bu aradan pencereden bakınca kulübenin sarıldığını görmüşler. Padişahın kızı:

"Ah benim sevgilim," demiş. "Bu durumda bin tane canı olsa birini bile kurtaramaz..."

Güvercinler dama konmuş yemleniyorlarmış. Kuşçu sopası dimdik duruyor, keçi de habire çalı çırpı yiyor, kurşun gibi gülleler döküyormuş ardından.

Ordu silahını kuşanmış bekliyormuş.

Komutan yüksek sesle bağırmış:

"Hey Kel, kuşattık seni. Bin tane canın olsa birisini kaçıramazsın bu hengameden. Hadi teslim ol. Yoksa seni paramparça ederiz. En büyük parçan kulağın kadar olur."

Yaşlı kadın kulübede korkudan tir tir titriyormuş. Çıkrığının o alışılmış sesi artık duyulmaz olmuş. Bacanın deliğinden yukarıyı gözlüyormuş ama hiçbir şey göremiyormuş.

Kel güvercinlerini başına toplamış.

"Benim güzel güvercinlerim, keçimi görmüyor musunuz, sizler için gülle döküyor... Hadi siz de gösterin kendinizi güzel güvercinler, sevindirin beni de anamı da..."

Güvercinler halkalanıp fısıldamışlar, sonra havalanıp gözden yitmişler.

Komutan çağrısını yinelemiş:

"Hey Kel, bu son uyarım. Hokkabazlıktan vazgeç. Bize karşı koyamazsın, eninde sonunda yakalarız seni. Son pişmanlık yararsızdır. Neredeysen çık dışarı teslim ol!"

Keloğlan:

"Sayın komutanım," demiş. "Beklettiğim için özür dilerim. Kuşağımı topluyorum, şimdi huzurunuza çıkacağım. Hele siz bir sigara tellendirin..."

Komutan Kel'i kolayca yakalayacağına sevinmiş. Bir sigara yakmış ve:

"Seni düzenbaz seni," demiş. "Sesin hangi cehennemden geliyor?"

"Babanın, ananın bulunduğu cehennemden."

Komutan köpürmüş:

"Kapa çeneni sersem," demiş. "Benim kim olduğumu biliyor musun sen?" Aklın

sıra dalga mı geçiyorsun?"

Derken dört bir yandan uçarak gelen yüzlerce güvercin gökyüzünü kaplamış. Kel'in kuşları da aralarındaymış. Onları görünce Kel eline bir gülle alıp seslenmiş:

"Sayın komutan, buraya bakın, ben burdayım." Ve gülleyi fırlatmış.

Komutan dudaklarında sigara, yukarıya bakınca iki kaşının ortasına yemiş gülleyi, basmış çığlığı.

Ordu saldırıya geçmek istemiş ama güvercinler fırsat vermemiş. Gülleleri gagalarına alıp havalanıyor, sonra askerlerin üzerine atıyorlarmış. Kime isabet etse ağır yaralar açıyormuş gülleler.

Sonunda karanlık basınca askerler bitkin düşmüş ve çekilmişler.

Kel, keçi ve güvercinlerini alıp damdan inmiş. Öbür güvercinler de dönmüşler geldikleri yere.

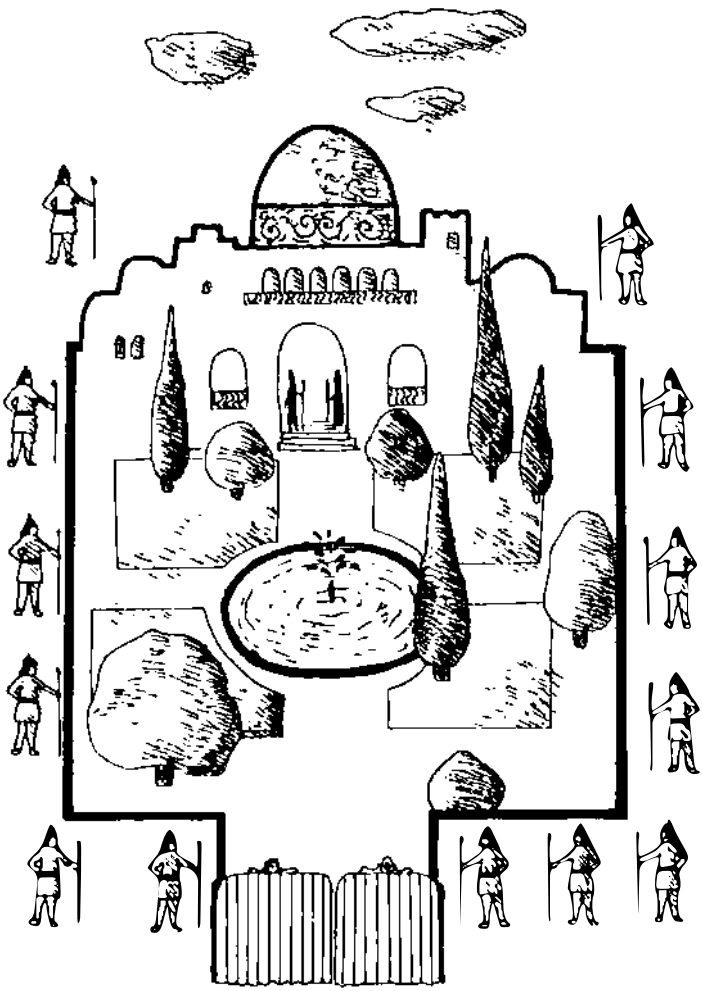
Yaşlı kadın, oğlunun verdiği parayla o gece doğru dürüst bir yemek kotarmış. Her gece yedikleri yavan ekmeği ya da bulgur çorbasını yememişler o gece. Kuşlara buğday, keçiye yonca ve arpa vermişler.

Yemekten sonra anası Kel'e:

"Şimdi kalk, külahını geçir başına demiş. "Padişahın kızının yanına git oğlum. Seni ona göndereceğime söz verdim."

Kel:

"Anacığım," demiş. "Biz kim padişahın kızı kim!"

Anası:

"Sen hele git," demiş. "Bakalım derdi neymiş." Kel külahını başına geçirmiş, asker ve nöbetçilerin arasından geçip kızın odasına girmiş.

Padişahın kızı, sırdaşı nedimesiyle yemek sofrasındaymış. Hastalığı geçmiş, sağlığını kazanmış, nedimesine içini döküyormuş."

"Bir bilse," diyormuş, " onu ne denli sevdiğimi, bir an bile bekletmez beni. Ama nöbetçilere yakalanır da öldürülür diye ödüm kopuyor."

Nedimesi de:

"Haklısın sultanım," diyormuş. "Ben de korkuyorum. Padişahın buyruğuyla nöbetçileri iki katına çıkardılar, başlarına da vezirin oğlunu koydular."

Odaya giren Kel, kızın yanına sokulmuş, hemen yemek yemeye koyulmuş. Sofrada tavuklu pilavdan tutun da türlü türlü reçellere kadar her şey varmış. Kızla nedimesi bakmışlar ki pilav sinisinin bir yanı giderek

kendi kendine boşalmış, tavuğun bir budu birdenbire yok olmuş.

Nedime:

"Sultanım," demiş. "Sen ne dersen de, ben Keloğlan bu anda yanımızdadır derim. bu iş onun işi. Kellerin bin bir hüneri olur demedim miydim?"

Kız sevinmiş:

"Keloğlancığım, canım, bir tanem. Buradaysan hadi göster kendini, yüreğimin yağı eridi."

Kel hiç ses etmemiş.

Nedime:

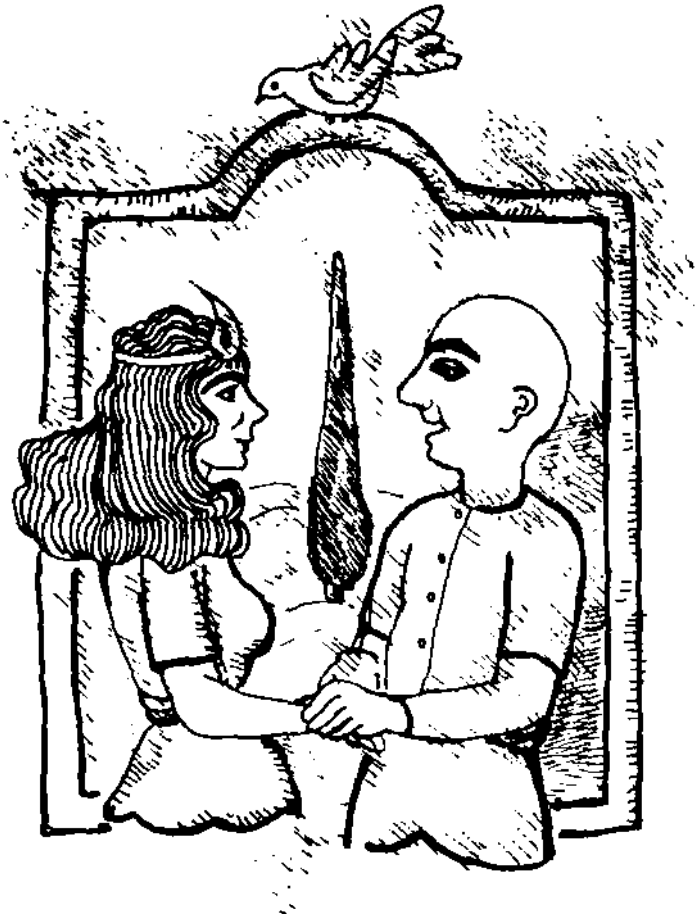
"Sultanım," demiş. "Belki de benim yüzümden görünmüyor. Ben çıkayım, hem de nöbetçileri kollarım."

Nedime çıkınca, Kel çıkarmış külahını.

Kız bir de bakmış ki Keloğlan yanıbaşmda!

Çok sevinmiş:

"Sevgilim sana nasıl tutkun olduğumu

bilmiyor musun? Al beni, götür, yoksa zorla vezirin oğluna verecekler beni."

"Ama sen bir padişahın kızısın, benimle isli paslı bir kulübede nasıl yaşarsın?"

"Seninle birlikte olduktan sonra her şeye katlanırım."

"Anamla ben zar zor geçiniyoruz, senin karnını nasıl doyururum ben? Hem sen padişah kızısın elinden iş de gelmez."

"Çalışmasını öğrenirim."

"Neyi öğrenirsin?"

"Sen ne istersen onu öğrenirim."

"Peki öyleyse, anama söylerim yün eğirmesini öğretir sana. Birkaç gün bekleyiver, seni ne zaman kaçıracağımı bildiririm."

Onlar orda söyleşilerini sürdürsünler, ben size şunu da söylemiş olayım, vezirin oğlunun padişahın kızında gözü varmış...

Kel kızın yanına giderken vezirin oğlunu nöbet yerinde uyur bulmuş. Hani muziplik olsun diye kılıcını ve mızrağını alıp

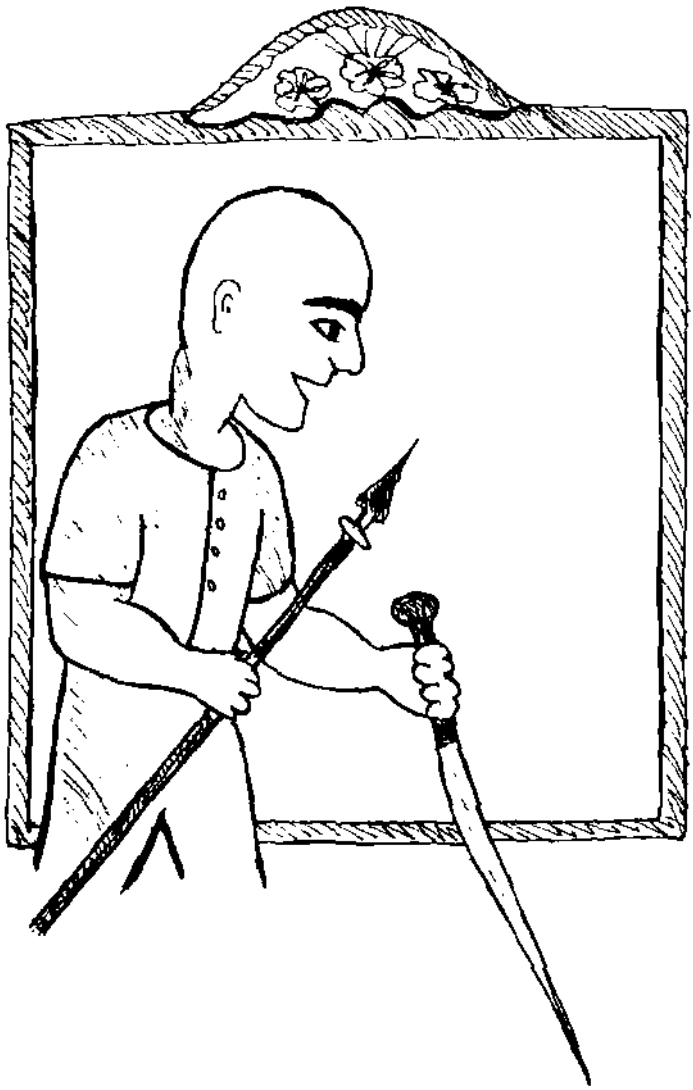

götürmüş. Vezirin oğlu uyanınca silahlarının çalındığını görmüş ve Kel'in saraya girdiğini, iş işten geçtiğini anlamış. Hemen tüm nöbetçileri toplamış ve onlara Kel'in saraya girmiş olduğunu, hemen gidip her bir yanı aramalarını padişahın odasını bile aramalarını söylemiş.

Padişahın kendisi ona bu yetkiyi vermiş zaten.

Nöbetçilerden birisi kızın odasına girerken nedimeyle kapıda karşılaşmış, ite kaka kapıyı açıp içeri girmiş ve kızla Kel'i baş başa söyleşirken görmüş, hemen kapıyı tutup

bağırmış.

"Kel buradadır, haydin koşun, yetişin..."

Vezirin oğlu adamlarıyla birlikte yel yeperek gelmiş.

Gürültüden padişah uykusundan uyanmış, tahtına kurulmuş ve:

"Kel'in dirisi ya da ölüsü hemen huzuruma getirile," diye buyurmuş.

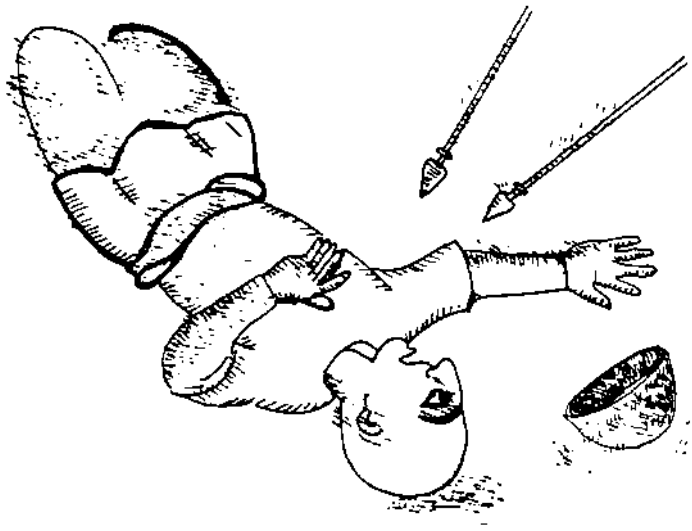
Vezirin oğlu adamlarıyla birlikte odaya girince, kızı yatağında uzanmış masal okurken bulmuşlar ve Kel ortalıkta yokmuş.

Vezirin oğlu:

"Sultanım," demiş. "Şu kel cıbılı nerelere saklandı? Odada olduğunu biliyorum. Nöbetçi demin onu burada gördü."

Kızmış padişahın kızı:

"Anlaşılan babam namus anlayışını tümden yitirmiş olacak," demiş. "Anlamıyorum gecenin bir yarısında hasta kızının odasına girmenize ve küstahça sorular

sormanıza nasıl izin verir? Hemen çıkın dışarı!"

Vezirin oğlu saygıyla:

"Sultanım beni bağışlayın," demiş. "Babanız her bir yanı aramamızı buyurdu, ben suçsuzum, buyruk kölesiyim."

Her yanını aramışlar odanın. Yatağın altında vezirin oğlunun kılıç ve mızrağını bulmuşlar.

Vezirin oğlu:

"Sultanım," demiş. "Bunlar benim silahlarımdır. Kel cıbılı aşırdı. Kendisi yoksa

bunları kim getirmiş olabilir? Ben bildireceğim padişaha."

O sırada Keloğlan kızın yanı başındaymış ve kulağının dibine:

"Korkma kız!" dermiş. "Hiç oralı olma. Bekle beni. Döneceğim sana."

Sonra nöbetçilerin arasından geçmiş kapıya gelmiş. Kapıyı üç dört nöbetçi tutarmış. Geçmek olası değilmiş. Ortalığı karıştırıp bir yol bulmaya kalkmış, bu arada tökezlenmiş, külahı başından düşmüş; yakayı ele vermiş.

Keloğlan:

"Verin külahımı ayıptır çıplak başla padişahın huzuruna çıkarmayın beni," diye ne kadar dil dökmüşse de vezirin oğlunu kandıramamış.

Padişah, pürgazap tahta kurulmuş bekliyormuş. Kel'i önüne sürüklediklerinde bağırmış:

"Ulan piç kurusu, karıştırdığın her halta bir neden bulunur belki, varlıklıları soydun, askerlerimi kırdın döktün. Bunlar neyse...

Ama kızımın odasına ne hakla girersin? Şimdi veziri çağırıp gırtlağına erimiş kurşun döktüreyim de gör!"

Keloğlan:

"Buyruğunuz boynumun borcudur padişah. Yalnız ellerimi çözsünler, el pençe divan durayım, külahımı versinler, çıplak başımı örteyim, çünkü karşınızda saygısızlık etmek haddime düşmez."

Padişah ellerinin çözülmesini, külahının verilmesini buyurmuş.

Vezirin oğlunun pek gönlü yokmuş külahın verilmesine ama buyruk padişah buyruğu ne yapsın?.. Çözmüş ellerini vermiş külahını.

Keloğlan alır almaz geçirmiş külahı başına ve görünmez olmuş.

Padişah küplere binmiş:

"Nereye gittin ulan? Saklambaç mı oynuyorsun bizle?"

Vezirin oğlu:

"Padişahım," demiş. "Bir yere gitmiş değil. Külahının altında saklanıyor. Buyruk verin kapıları tutsunlar, yoksa kaçar."

Kel davranıp tüyecek ama kapana sıkıştığını anlamış.

Nöbetçiler çevresinde halkalanınışlar. Öyle ki fare olsa bir deliğe giremez.

Padişah kelin hâlâ yakalanmadığını görünce çağırmış celladını. Cellat gelmiş.

Padişah:

"Vur cellat," demiş. "Vezirin şu piç oğlunun boynunu!"

Vezirin oğlu telaşla yalvarmaya başlamış. Ama padişah:

"Ulan piç kurusu!" demiş ona. "Külahın bu gizini biliyordun da neden bana söylemedin? Hadi cellat durma vur boynunu."

Ve işte böylece gecenin yarısında vurulmuş vezirin oğlunun boynu...

Biz dönelim kızın yanına.

Kız Keloğlan'ın darda, vezirin oğlunun da öldürülmüş olduğunu duyunca, nedimesine:

"Vezir gelip bizi de bu işe karıştıracak. Burada oturup niye bekliyoruz? Hadi kalk Keloğlan'ın anasının yanına gidelim. Belki bir yararı olur? Sevgilimin yaşamı tehlikede..."

Kargaşadan yararlanıp kimseye görünmeden saraydan çıkmışlar.

Yaşlı kadın odada tek başınaymış yün eğiriyormuş. Keçi ve güvercinler de uyuyorlarmış.

Kız yaşlı kadına, Keloğlan'ın darda olduğunu anlatmış. Hemen bir çare düşünmelerini söylemiş.

Kadın düşünmüş, sonra gidip keçiyi ve güvercinleri uyandırmış ve onlara:

"Ey benim sakallı akıllı keçim, ey evladımın güzel güvercinleri, oğlum sarayda darda kalmış. Gösterin kendinizi güzel güvercinler. Sevindirin beni de oğlumu da. Bu da padişahın kızıdır, gelinim olacak. Onun da üzüntüsüne son verin."

Keçi yem istemiş. Yaşlı kadın ve kızlar ona çalı çırpı ve dut yaprağı getirmişler. Güvercinler uçup arkadaşlarını toplamışlar.

Keçi başlamış bir yandan yemeye bir yandan da gülle çıkarmaya. Yaşlı kadın tandırı açmış sac üstünde güvercinlere buğday kavurmuş. Güvercinler yemişler buğdayı, gülleleri alıp götürüp saraydaki askerlere ve nöbetçilere atmışlar.

Karanlıkta askerler korunamamışlar güllelerden...Sonunda vezir, padişaha çıkmış:

"Padişahım," demiş. "Bir iki saat daha böyle giderse saray başımıza yıkılır. Şu kel gudubeti salıverelim. Ortalık yatıştıktan sonra bir çaresine bakarız."

Padişah çaresiz kabul etmiş vezirin önerisini, buyruk vermiş, açmışlar tüm kapıları, sonra yüksek sesle:

"Ulan pis Kel," diye bağırmış, "defol git buradan. Seninle sonra hesaplaşırım."

Sessiz geçen birkaç dakikadan sonra Kel'in sesi yükselmiş avludan:

"Kurban, yeri gelmişken söyleyeyim. Görücüye hiçbir yerde böyle davranılmaz." padişah:

Padişah:

"Küstah budala," demiş. "Sen kim oluyorsun da padişah kızına görücü çıkıyorsun?"

Keloğlan diretmiş:

"Kızını bana ver padişah, ver de güvercinlerimi durdurayım. Ben kızına, kızın bana sevdalı..."

"Böylesine arsız kızım yok artık benim, şimdi kovacağım onu sarayımdan!"

Adamlarını kızın odasına yollamış hemen sokağa atsınlar diye.

Adamlar eli boş dönmüşler.

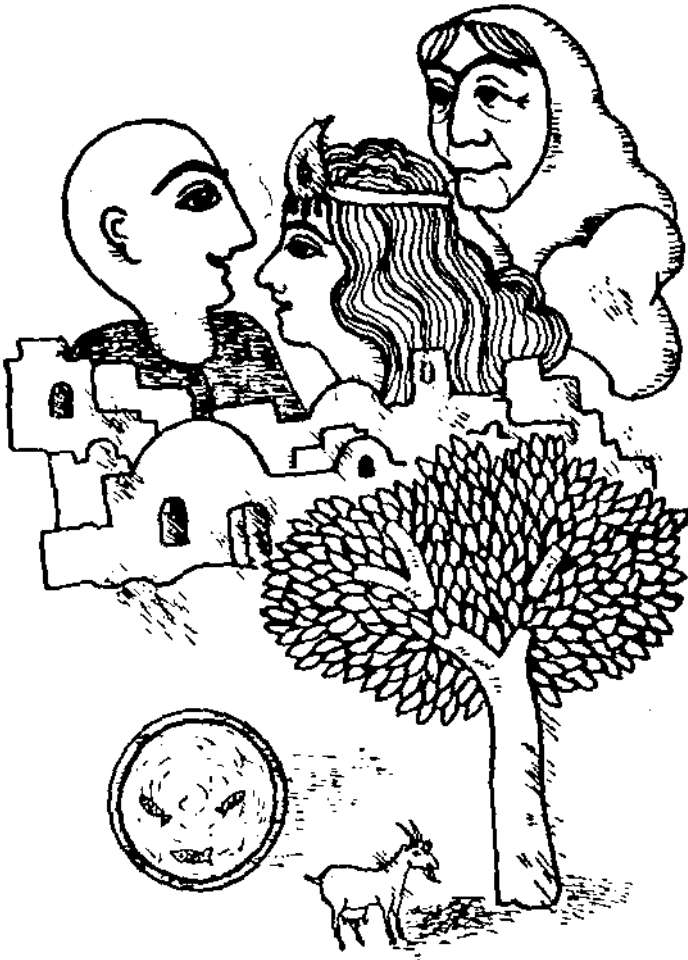
"Padişahımız," demişler," kızınız kendiliğinden gitmiş, kaçmış..."

Kel'in söyleyecek bir sözü yokmuş. Kuşlara bir işaret çakmış, tutmuş evin yolunu. Evde anası, kız ve nedimesini süt ısıtıp içerlerken bulmuş.

Kel, padişahın kızının geldiğinde bohçasında getirdiği birkaç parça süs takıyı, kendisinin, anasının ve kızın emekleriyle elde ettiklerini yan yana koyarak şirin bir yuva, onurlu bir yaşam kurmuşlar. Kel yine çalı çırpı ve ot topluyor, güvercin uçuruyor, keçiyi dut ağacının altına bağlıyor, anası ve karısı yün eğiriyor, böylece geçinip gidiyorlarmış.

Nedimeyi de kölelikten özgür kılmış, evermiş, ev bark sahibi etmişler.

Yapımevci Hacı Ali ve öteki zenginler

padişahın kapısını aşındırıyor ve Kel'in cezalandırılmasını istiyorlarmış. Üstelik Kel yine arasıra yokluyormuş varlıklıları, ama hep yoksullar yararına...

Padişahla vezir de her gün oturuyor, kafa kafaya verip Keloğlan ile güvercinler için tuzaklar tasarlıyorlarmış.

Padişah, vezirin küçük oğlunu nöbetçibaşı olarak atamış büyük oğlunun öldürülmesine ses çıkarmasın diye...

Evet, söz buraya gelince öykücüler:

"Onlar ermiş muradına..." der sözü bitirirler, ama ben kesinkes bu öykünün bitmediğine inanırım.

Elbet bir gün ardını yazacağız.

Samed Behrengi Dizisi

1. Küçük Karabalık
2. Bir Şeftali Bin Şeftali
3. Bir Günlük Düş ve Gerçek
4. Sevgi Masalı
5. Ulduz ve Kargalar
6. Ulduz ve Konuşan Bebek
7. Pancarcı Çocuk
8. Kel Güvercinci

ISBN 975-308-160-X
9 789753 081603